

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

REDACCIO I ADMINISTRACIO

PERLA, 2.—REUS
TELÉFON NÚM. 168

NO'S RETORNEN ELS ORIGINALS
ENCARA QUE NO'S PUBLIQUIN

Añy XIII

Núm. 240

Reus, diumenge 27 d'Octubre de 1918

PREUS DE SOTSCRIPCIO

REUS . . . Pts. 1'50 al mes.
Fora 4'50 trimestre.
Estranger 9'—

Número solt 5 cèntims

→ PROXIMA APERTURA → BAR A MIEL

SABONERIA QUEROL

Fàbrica: Carrer Boule (darrera el Teatre Fortuny)-Tel. 318

	Pessetes	Pessetes
Classe Extra, blanc. Quintá (416 kgs.) a	55'50.	Arroba 13'90
" Superior "	54'—	" 13'50
" Primera "	50'50	" 12'65
" Segona "	46'50	" 11'65
" Tercera "	44'05	" 11'15
" Corrent "	40'—	" 10'—

FRANO FÁBRICA

CIUTATS LLIBERADES

LILLE

La gran metròpoli del Nord de França, Lille, la cinquena població més important de la veïna Repùblica, ha vist, per fi, lluir les seyyeres aliades.

Primer Clemenceau, després Poincaré i més aprop la Cambra de diputats, li han portat la salutació entusiasta de tota França i de tots els qui es vanaglorien d'haver sigut, des de bon principi, entusiastes de la causa que defensen els aliats.

«Lille sous la botte» és un dels capítols més tristes i punyents de l'història de l'invasió alemanya a França.

Durant quatre anys, han tingut d'aguantar els lillencs la gosadía llibertina d'un invasor, fort en la pressupció de que era invencible.

En aquest temps, per una excesa gelosia patriòtica, han caigut atusellats alguns patriotes lillencs, que servien a sa Patria, encara que hi anés la vida.

Quan els alemanys procediren a aquelles deportacions en massa i

ENFERMETATS DELS NOIS

Pel metge especialista Francesc Figuerola

DE L'HOSPITAL CÍVIC MILITAR I DEL DISPENSARI MUNICIPAL

LABORATORI de SEROLOGÍA i BACTERIOLOGÍA
i d'anàlisi química aplicat a la clínica

REACCIÓ DE WASSERMANN

Carrer de la Font, 12.-Reus Consulta de 3 a 5

Dr. S. GIL VERNET

METGE CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE SANTA CREU.-EX PREPARADOR
ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA

CIRURGIA: Matriu: VIES URINARIES

ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES

Consulta de 6 a 9

Carrer Nou de Sant Francesc, 5, principal.-BARCELONA

Taller de Cerralleria d'obres de Joan Adserà

S'ha traslladat del carrer de Sant Vicens Alegre, 17, al de la Creu Vermella (Vent), núm. 11, on continuará servint a la seva clientela amb el zel i activitat acostumada.

BANC DE REUS de Descomptes i Préstams

Negociem els cupons Deuta Amortizable 5 per 100, venciment 15 Novembre pròxim.

AGENCIES A FALSET I MORA D'EBRE

F. DE P. FORTUNY GULLI

:: Doctor en medicina i Cirurgia ::

EX-INTERN PER OPOSICIÓ del HOSPITAL CLÍNIC de BARCELONA

ENFERMETATS INTERNES

Consultes: De 12 a 1 i de 3 a 5

Piassa de Prim, 6 - REUS

se pol ciull, a tots, jaix ad, solid
sense mirar sexe ni edat, i que ai-
xecaren les més indignades protes-
tes arreu, Lille també hagué de
donar un crescut contingent de do-
nes, que se les enduien entre baio-
netes cap a les granges agrícoles
d'Oost-Munden. Sense anar més
lluny, quinze dies abans de l'eva-
cuació, s'emportaren en direcció a
Tournas, prop de 15.000 homes,
compresos de 16 a 55 anys.

Durant aquests quatre anys de
captiveri, Lille ha tingut de pagar
doscents cinquanta milions de francs
com a contribució de guerra, i cinc
cents milions la circumscrició Li-
lle-Roubaix-Tourcoing.

Abans d'abandonar Lille els ale-
manys s'emportaren tots els títuls
de les banques domiciliades a la
població: Crédit Lyonnais, Verley-
Decroix, Scalbert, J. Joire i Crédit
du Nord.

Es diu que l'import d'aquestes
requisicions pujen a Patractiva xi-

ha uns altres que sintetitzen llur
intel·ligència.

El governador militar von Gra-
venitz, publicà un edicte ordenant
que les gallines ponguessin com a
mínim tres pis per cap i per set-
mana. Havent succeït que els habi-
tants de Mons en Baroeul, no pogueren
tornen certa setmana elsous a que
se'ls havia obligat a portar, s'agafaren
les gallines i se'les endugu-
ren a la ciutadella, vigilant-les com
si fossin animals danyins.

Aquest mateix governador, en
ocasió en que's desenrolà una epi-
demia tifóidea, ordenà que els ma-
lals havien de portar els mateixos
a la Komandantur, una petita bo-
tella per a l'anàlisi dels excre-
ments.

Eis comentaris se'ls porta la ma-
teixa narració.

Lo que més troaven a faltar els
lillecs, era la lectura de la premsa
francesa. Els alemanys explotaven
aquest desig i se'nprofitaven fent-
se arribar periòdics parisenys que
traien a 30 frances l'exemplar.

Pero si clara era la lectura de la
premsa, més ho resultaven els arti-
cles de primera necessitat.

Els alemanys eren els interme-
diaris per a la venda i sabien ésser
uns perfectes comerciants.

Vegi's aquest quadre ben signifi-
catiu: 1 kilo de carn, bou, corder
o vedella, 46 francs; manteca, a 60
francs; cafe, 90; sucre, 26 francs;
pa blanc, a 20 francs el kilo.

De manera que no cal que'ns
queixem per la pujà en els preus
dels articles més indispensables, si
els comparem amb els que regien a
Lille.

Lille tingué com a hoste al ma-
teix Kaiser, quan l'ofensiva alema-
nya darrera i definitiva; a dos prin-
ceps, el de Baviera i el de Baden,
avui condeller.

Si volguessim donar a conéixer
l'infinitat de martiris a que han es-
tat subjectes els lillecs durant
aquests quatre anys d'esclavitut,
no acabariem mai.

Contentem-se a saludar el llur re-

XACRES CIUTADANES

Política possibilista

IV

... Doncs, no; voluntàriament no és capaç d'abandonar-lo el seient presidencial. Es farà precís, vulgues no vulgues, parlar prescindint d'aquelles expressions que s'usen per a dir, lo més recercat possible a l'inepte inconscient emprò modest i bon subjecte, que no serveix per a desempenyar honrada i encertadament el càrrec que se li hagi conferit. Haurem de dir: Reus, per lo que ha sigut, per lo que representa i per lo que podria ésser, necessità en tot temps d'un alcalde de carn i ossos, de debò, capacitat; un alcalde que sàpiga fer-ne sempre i majorment en circumstancies com les actuals i semblants: insòlites, perilloses, greuissimes. Un alcalde que no hagi d'obrar segons les decisions i manaments d'un diem-ne Estat Major compost per individuus, pelíticament parlant, de pessimes condicions ciutadanes, desaprensius, galvanitzats ja, a jutjar del gens de cas que fan de les ben fundades acusadores imputacions que d'arreu del Reus conscient i no obcecat ni sanxopancista des de temps immemorial ouen amb só de queixa; que no avant-posi els interessos particulars als molt més sagrats i respectables de la comunitat; que sàpiga imposar-se quan les circumstancies ho exigeixin; que no ignori en virtut de quins desacerts deu un alcalde batre's en retirada; que no desconeixi que's deu a les necessitats del poble. Del poble?

... I aont és el poble? Es la munió de gent que alegre (xiscla i en la Plaça de Toros té Ateneu? Es la que per carrers i places corre i viaca la llibertat! cridant contenta, i és esclava, primer de sa ignorància,

després de ses passions, després dels ídols que, per demà cremar, avui aixeca?

Un alcalde que sàpiga vetllar pel cumpliment de son dever; que... qué tants romansos i malaguanyades paraules! Prou! Ja estem ben llestos, ja! Ni horxata, ni til·la, aigua clara hi circula per nostres vènes. Aigua clara, sí; perque de no ésser aixís, d'altra manera anirien les coses. No com are, que careixem d'esperit de sociabilitat per a poguer compendre lo que significa assolir el grau de benestar que altres pobles, antany maltractats i envilits per llurs governants un jorn lluminós assoliren...

Gran Deul! I pensar que és un poble no vençut per l'inacció i l'indolència el que aixís s'expressa!... Aquí es treballa, senyors; aquí el comerç i l'industria no paren ni un sol moment; tot marxa. Tot es descapella entorn d'un floreixement malaltis, emprò veritable, que esdevindrà robust i hermos el dia que una ventada allunyi les males bravades que directa i indirectament l'intoxiquen. Pietat; vull dir lluiment, uns breus moments de lluiment els demano a l'alcalde i companyia per a que's donguin compte de lo ademés de grotesca i ridícula, lo fatal que'n resulta son «volquer manar» sense mèrits per a poguer-ho fer amb justesa i desinterés.

I com que's treballa, repeteixo, com que la nostra és ciutat que compta amb mitjans i fonts d'ingressos per a poguer fer-se gran i importantíssima sense esforçar-se gaire, no li escau gens ni mica l'ésser representada, dirigida i orientada per homes que orientació i direcció agenes necessiten, potser, per a ells i les seves coses.

Vanitat maleïda, vanitat funesta. Increible sembla que fins essent altament nociva es complagui manifestant-se! Enhorabona que ho faci, per a, habillant-se ricament, enllueriar a la dona volguda, per exemple, o bé, si es vol, fer badar a la quixalla o fer patir als envejosos, pero... no per a fer creure que es fa d'alcalde o de regidor, car els pobles de la categoria del nostre, homes serios, reposats i amarats de acertada percepció és lo que exigeixen per a poguer fer-se respectar i ocupar el lloc que's hi pertoca.

J. CUNILLERA D.

Suscripció voluntaria

iniciada per l'Ajuntament i Junta local de Sanitat per a atendre en lo possible les necessitats crea-des per la epidemia gripal.

Suma anterior: 5.250 pts.
 Anton Baiges Margenat 10 »
 Josep Sts. » 10 »
 Román Sardà Vilá. 100 »
 Fills d'Anton Pellicer. 350 »
 Tomás Giró Bruguet. 100 »
 Francisco Vilá Marca. 100 »
 Francisco Padrol Cailà. 100 »
 «El Círculo». 500 »
 Félix Gasull. 100 »
 Pere Fábregas Pamies. 100 »

Total. 7.120 »
 Continua oberta la suscripció en Comptaduría.

SECCIO OFICIAL

Registers Civil
 INSCRIPCIONS DEL 26 D'OCTUBRE
 NAIXEMENTS
 María Miré Domenech.

DEFUNCIONS
 Joan Bové Vilá, 2 any i mig, Es-trella, 4.—Manuela Brú Sans, 75 anys, Casa de Camp.—Pau Venedell Blanch, 45 anys, Sant Joseph

baix, 21.—Manuel Escudé Ferré, 6 anys. Sardà, 37.—Sebastiana Alsiña Massó, 29 anys. Arraval Santa Agna, 80.—Anton Freixa Esteve, 59 anye. Güell i Mercader, 21.—Anton Guillemat Fontboté, 23 anys Sta. Teresa, 30.—Lluïsa Cos Balcells, 27 anys, Sant Jaume, 21.

MATRIMONIS

Pere Jardí Vernet amb Mercé Piera Gómez. — Fulgencio Agustí Aleu amb Josepa Martí Bonet.

Junta d'Obres del Pantan de Riudecanyes

Autoritzada aquesta Junta d'Obres per a enagenar doscents mollos ovalats, de 90 centímetres de diàmetre màxim, de xapa d'acer Martí Siemens, de dos milímetres gruix i un metre de llarg; setze mollos de xapa cilíndrics de 90 centímetres de diàmetre i un metre de llarg; i uns dos mil kilògramms de ferro vell; ha acordat vendre nits materials, junt o per separat, per pública subasta que se celebrarà el dia 28 de l'actual, a les dotze, en les Oficines d'aquesta Junta.

Les condicions estan de manifest en les Oficines i els materials a Riudecanyes, en els magatzems del Pantà.

Reus 15 d'octubre de 1918.—Per A. de la Junta, el secretari, E. A. guadé Parés.—B. V.—El president, Pascual.

Societat La Palma

Se posa en coneixement dels senyors socis que a partir d'aquesta setmana fins a l'últim de mes hi haurà entrada lliure per als que desitgin ingressar a la mateixa.

Reus a 16 d'octubre de 1918.—P. A. de la J. de G.—El Secretari, Pau Rovira.

"LA VANGUARDIA"

Suscripció, venda, repart, anuncis i esqueles mortuorius: JOSEP DEU, corresponsal, A. baix Jesús, 8.—Reus

Informació

CANARIAS Per a calçat ECONOMIC, per la seva molta DURACIÓ, i ELEGANT, per la seva gran NOVETAT, serveixi's visitar

"AL BUEN QUSTO." Arraval Santa Agna
Últims models en sabates sitíe-
vellut per a senyora.

El diumenge que ve, dia 3 de novembre, se celebrarà a la veïna capital una reunió d'alcaldes de la província, a fi d'acordar la línia de conducta a seguir amb respecte a la campanya de protesta contra l'anunciat augment de lloguer de comptadors elèctrics.

El catedràtic i secretari d'aquest Institut general i Tècnic, don Francisco Cabré i González, ha publicat un llibre titolat «Apuntes para una biografia de don Juan Sol y Ortega», que conté interessants detalls de la vida d'aquest il·lustre home públic, com a jurisconsult, polític i patrici reusenc.

Agraim al senyor Cabré la deferència que amb nosaltres ha tingut enviant-nos un exemplar de dit llibre.

KIOSYL cura la grippe i tota classe de febres. De venta: Farmacia Acu Punyed Lloberas. Representant: D. M. Baró Tapió.

El conegut empresari de teatres i volgut amic nostre don Anton Freixa i Esteve, pare del no menys volgut amic i company En Domènec Freixa i Batlle, ha deixat d'exsistir després de llarga malaltia.

L'acte de l'enterrament se celebrarà aquest matí, a tres quarts d'onze, reunint-se la comitiva a la casa mortuoria, carrer Güell i Mercader, 21 i 23; i els funerals, demà a les deu, en la iglesia de Sant Pere.

Amb aquest trist motiu adresem-

a l'amic Freixa i demés família la expressió sincera de nostra condolència.

En el Teatre Bartrina s'hi celebraran avui dues grans funcions: en la de la tarda es posarà en escena la magnífica obra de l'ignasi Iglesias «L'Encís de la glòria» i en la de la nit l'hermosa comèdia d'en Pitarrà «Lo dir de la gent» que tants anys fa no ha sigut representada en nostra població.

La funció de tarda començarà a dos quarts de cinc i la de la nit a dos quarts de deu.

La taquilla del Teatre estarà oberta de 11 a 1 del matí i de les tres de la tarda en avant.

EMERITORIA

de 14 a 15 anys, se necessita. Informarán en aquesta imprenta.

El jove i distingit escriptor En Ferrán Gay Massó ens ha remès un exemplar del llibre que acaba de donar a llum amb el títol «Alas de amor», apunts per a una novel·la de sociologia médica.

Se ven al preu de sis rals. Mercès a l'amic Gay per l'aten-
ció que ns ha tingut.

L'incorrectible veí que un dia si i l'altre també l'alcohol li puja al cap, el dia d'ahir el torna a passar al «quartelillo» municipal.

Per a les sessions de cine i varietats que's donaran avui en el Teatre Fortuny l'empresa ha confecciónat un escullit programa.

Com a varietats hi treballarán la cançonetista «Hirondelles» i la ballarina «Florentina García».

El programa de cine el compondrá la quarta part de la notable pel·lícula «El conde de Montecristo», titulada «Simbad el Marino», «Anals de la guerra» i la mujer fatal.

■ ■ ■

Cridem l'atenció del senyor Alcalde sobre una denúncia que s'ens ha fet.

Es el cas que les famílies modestes que tenen la desgracia de perdre algú dels seus, se troben amb un sens fi de dificultats per a con seguir que algun vestidor de difunts vagi a casa seva, passant així hores i mes hores, amb el disgust que és de suposar.

Com que les dificultats que passen aquells industrials suposem és el perill de no cobrar, creiem que per evitar la repetició d'aquests casos se poden prendre mides, ara amb més motiu, ja que estan en servei permanent la Junta de Sanitat i la Comissió de Beneficència.

F. PRIUS DEMESTRE

Corredor de Comerç col·legiat
Arraval Sta. Agnà, núm. 57

Valors - Cupons - Camvis - Giros

Pago de tots els cupons venent Novembre pròxim.

Compra venta de valors.

Canvi de monedes i bitllets estrangers. Iunt lo dia mull a tsons si levon.

«El rey del mar», interessant producció cinematogràfica de la casa francesa «G. G. A.», forma part del programa de pel·lícules que es projectarà avui al Kursaal.

Amb destí a la Tòmbola que organitza el Comitè pro Cases dels Soldats Invalids Aelgues, son vocal dipositiari ha rebut del senyor Pau Casas un valios targeter, i del senyor Gabriel Puig dos artístiques figures.

En l'Audiència provincial s'ha vist una causa procedent del Jutjat de Falset per furt, contra Joan Bonet i Ví de Ulldeholins.

El fiscal demanà per al processat dos anys, quatre mesos i un dia de presó correccional, i la defensa sis mesos i un dia d'igual pena.

CHAMPAN LHMEN
EL MEJOR DE PRODUCCIÓN NACIONAL
GRANDES ÉXITOS
MARCA DE BODEGAS BILBAINAS
VINOS FINOS DE RIOJA
CONAC "FARO"

AVON

100% SPAIN

és durall d'ar passar-se en tot
ciutatíndreus amores d'interessos
biobocions a l'ordiunamé d'
punt de immobiliari s'iviv i la leys
botgecias de les lotes berdu

L'Exposició 1917

si es desborda la pessada com es

llis de les pessades et una

vivironts en la bot de d'ar

que el desbordament que

CONFORAT AMB ELS AUXILIIS

de les malalties, per a conve

les de les malalties, sumint

Els seus fills Domingo, Lola, Teresa i Antonia; filla política Magdalena Puig

oriol, germana Agustina; germans polítics Rosalia i Francisca Batlle Vallespinós

i Jaume Macaya; tíes, nebots, co-ins i demés parents, els donen compte de tant

sensible pèrdua preganlos el tingut present en ses oracions i vulguin concorrer

a la casa mortuoria Güell i Mercader, 21 i 23, avui diumenge a tres quarts d'onze,

per a acompañar el cadavre a la Prioral Església de Sant Pere i després fins a la

Plaça de Catalunya, on se despedirà el dol.

Els FUNERALS per a l'etern repos de l'ànima del finat, tindrán lloc demà

dilluns a les deu en la mentada Parroquia, despedint-se el dol allí mateix.

Reus 27 Octubre 1918.

Fàbregas i Recasens

BANQUERS

Valors, Cupons, Banca, Canvi, Bisòs

Rambla dels Estudis, 4

TELEFÒNOS A 224811 A 3453

Gràfics

Barcelona

Els cafès

GRILL

Els de més fortalesa.

Els de més aroma.

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant l'Aleça) - Reus

Gran Hotel

JODEA

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telefón urba i interurbà

Restaurant

ON DRESES

ORDRE

Habitacions amb banys, dutxes i telefon

El cas més senzill de TOS

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afecions tranzitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

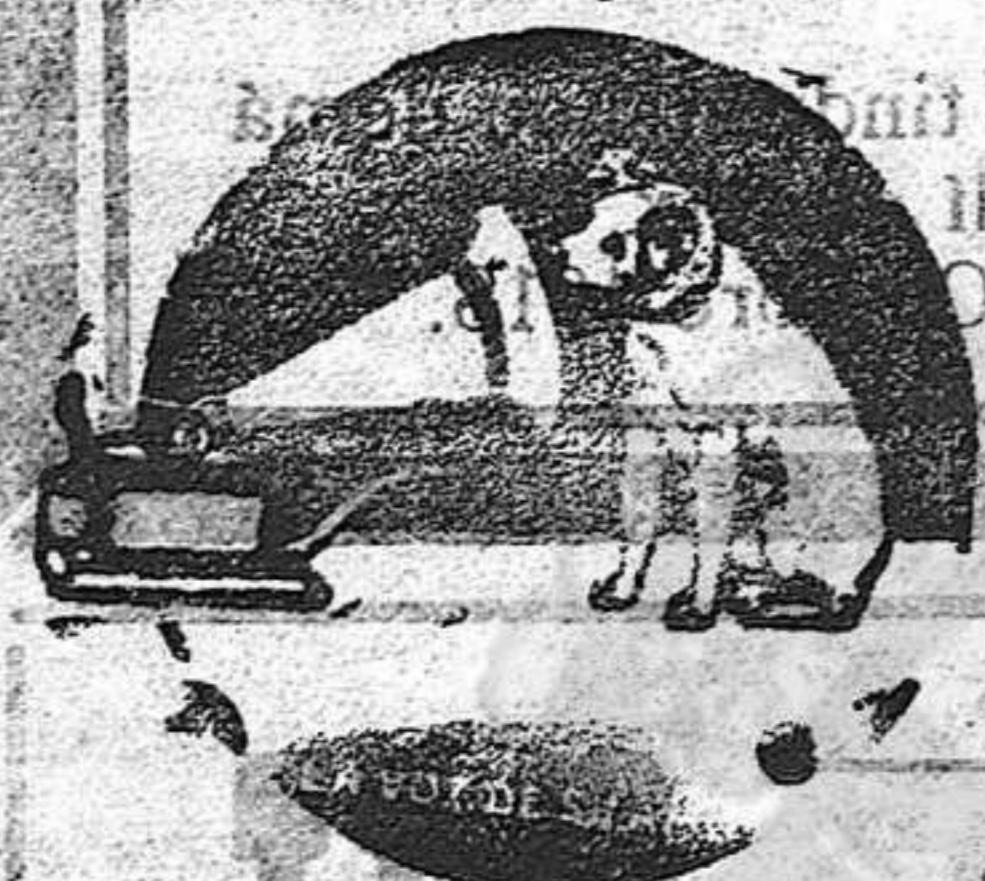
compostes de balsàmics, antisèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratories són el millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir pròmptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i tan desapareixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA

FARMACIA SERRA - Arraval Sta. Agnès, n.º 80 - REUS

Sense questa marca

aparell NO és un Gramòfon
- CATALEGS GRATIS -

JOSEP SOLE

RECAUDER DE REUS A BARCELONA

BARCELONA
Bou de la Plaça Nova, 16
Passeig de Gracia, 62 (Colomado)
Hospital, 4 (Estanc).

REUS
Güell i Mercader, (Hos-
talets), 22.
Arraval Santa Agnès, 5.

Taller de Cerralleria d'obres
JOAN ADSERÀ CAMPS
Creu Vermella, 11. - REUS

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la Casa J. Mas Bagà, de Barcelona, i reparació de les mateixes.

Esteve Massagué

Comissions-Representacions

St. Llorens, 8, 3r REUS

Litinoïdes Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

RIQUÍSSIMA AIGUA DE TAULA

Exigiu sempre el nom LITINOIDES SERRA sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estòmac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 a 7 pessetes,

UN PAQUET SOL 10 CÉNTIMS

El Reconstruye i millora

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes.

L'Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclarifica la ment i retorna el bon humor.

Es indispensables per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir el débil i vigoritzar a l'ímpotent.

Companyía del Gramófon - S. A. ESPANYOLA

Exit colosal dels célebres artistes

TITTA RUFO i CARUSO

en discs marca GRAMÓFONO

De venda: **R. PERPIÑÁ** - Carrer Major. 22
Despatx: 24, pral. - REUS

Dipòsit de Relotgeria. - Relotges de butxaca i Deportadors de 2'90 p.

TINTORERIA de

Manuel Cibiach

Se renta i tenyeix tota classe de roba. — S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7.

REUS

A. Terrafeta i de Barberá

Comissions - Representacions

Arraval Robuster, 38, 1.º REUS

ACADEMIA de DIBUIX i PINTURA
Dirigida per
DON TOMÁS BERGADÁ

Professor suplent de dibuix del Institut General i Tècnic d'aquesta ciutat. Classes de dibuix línia, figura, adorno, paisatge i al natural; pintura al oli i aquarel·la i al temple per a pintors decoradors.

Classe especial per a senyoretas. - Se prepara per als que cursen el batxillerat a l'Institut. Horas de classe convencionals. Classes a domicili. Arraval baix Jesús, 31, baixos

Casa PUJOL

TRAJOS DE LANA
DES DE 25 PESSETES

Mont-roig, 37 REUS

JOAN PUJOL

Recader de Reus a Barcelona

Arraval alt. Jesús REUS